

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2C/221/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8515205438
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2016:8515205438.2

Rozhodnutie

Okresný súd Stará Ľubovňa rozhodol samosudkyňou Mgr. Dankou Majdákovou v právnej veci žalobcov: veci žalobcov: 1. U. R. T., rod. B., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX B. č. XX, občianka SR, 2. R. B., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom XXX XX B. č. XX, občianka SR, 3. L. B., rod. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. č. XX, občan SR, 4. Y. B., rod. B., nar. X.X.XXXX, bytom B. č. XX, občan SR, právne zastúpení JUDr. Martou Konkoľovou, advokátkou so sídlom Stará Ľubovňa, Jarmočná 79, proti žalovanej: R. V., rod. B., nar. XX.X.XXXX, bytom B. č. XX, občianka SR, právne zastúpená JUDr. Vladimírom Dlugolinským, advokátom so sídlom Stará Ľubovňa, ul. Levočská 1 v konaní o určenie, že vec parí do dedičstva taktó

rozhodol:

I. Súd u r č u j e, že nehnuteľnosti a to parcela reg. E č. XXX o výmere 493 m², druh pozemku orná pôda, parcela reg. E č. XXX o výmere 57 m², druh pozemku orná pôda a parcela reg. E č. XXX o výmere 755 m² druh pozemku orná pôda zapísané na LV č. XXXX pre katastrálne územie B. pod B 1 vo výške spoluvlastníckeho podielu 17/120 patria do dedičstva po neb. D. B., nar. XX.X.XXXX, zomrelom XX.X.XXXX.

II. Súd určuje, že nehnuteľnosti a to parcela reg. E č. XXX o výmere 493 m², druh pozemku orná pôda, parcela reg. E č. XXX o výmere 57 m², druh pozemku orná pôda a parcela reg. E č. XXX o výmere 755 m² druh pozemku orná pôda zapísané na LV č. XXXX pre k.ú. B. pod B 1 vo výške spoluvlastníckeho podielu 17/120 je vo vlastníctve žalobkyne v 2. rade R. B., rod. Y., nar. XX.XX.XXXX.

III. V prevyšujúcej časti súd konanie z a s t a v u j e.

IV. Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Rozsudkom č.k. 2C/9/2013-81 zo dňa 2.7.2013 tunajší súd zamietol žalobu doručenu dňa 04.02.2013 ktorou žalobkyňa v 1. rade žiadala určiť, že parcely EKN č. XXX o výmere 493 m² druh pozemku orná pôda, EKN č. XXX o výmere 57 m² druh pozemku orná pôda a EKN č. XXX o výmere 755 m² druh pozemku orná pôda, zapísané na LV č. XXXX k.ú. B. v prospech vlastníka pod B1 V. R. v podiele 1680/2160 sú súčasťou dedičstva po nebohom R. B., nar. XX.XX.XXXX, zomrelom XX.XX.XXXX, naposledy bytom B. č. XX.

Žalobu žalobkyňa v 1. rade odôvodnila tým, že ako dedička po otcovi R. B. má naliehavý právny záujem na určení, že podiel 7/9 matematický totožný ako 1680/2160 na nehnuteľnostiach zapísaných v LV č. XXXX k.ú. B. v prospech žalovanej je súčasťou dedičstva po jej otcovi a má byť pojatý do súpisu dedičstva po ňom. Vlastnícke nároky jej otca k sporným parcelám odvodzuje od kúpnej zmluvy N 86/81, NZ 113/81 z 18.03.1981, rozhodnutia štátneho notárstva v Poprade z 09.06.1980 D 521/80, kúpnej zmluvy č.d. 874/36 z 01.10.1936 ako aj ďalších prevodov, ktoré boli realizované v období rokov 1932 až 1924.

Dôvodom zamietnutia žaloby bola zlá aktívna legitimácia, skutočnosť, že účastníkmi konania neboli všetci nerozluční spoločníci (všetci dedičia po poručiteľovi).

Na odvolanie žalobkyne v 1. rade Krajský súd v Prešove uznesením č.k. 13Co/104/2013-111 zo dňa 25.2.2014 zrušil rozsudok tunajšieho súdu a vec vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia rozhodnutia krajského súdu vyplýva, že bolo povinnosťou súdu prvého stupňa z úradnej povinnosti poučiť žalobkyňu postupom podľa § 43 ods 1,2 O.s.p., aby návrh doplnila označením aj ostatných dedičov ako účastníkov konania.

Po vrátení vecí tunajší súd, keďže je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, napriek tomu, že súd poskytuje účastníkom poučenie len o procesných právach a povinnostiach, uznesením vyzval žalobkyňu k označeniu všetkých v úvahu pripadajúcich dedičov po neb. R. B..

Následne uznesením č.k. 2C/9/2013-124 zo dňa 23.6.2014 pripustil do konania vstup ďalších účastníkov na strane žalobcu a to R. B., L. B. a Y. B..

Uznesením č.k. 2C/9/2013-165 zo dňa 3.11.2015 súd čiastočne zastavil konanie v časti, v ktorej sa žalobcovia domáhajú určenia, že nehnuteľnosti a to parcela EKN č. XXX o výmere 493 m², druh pozemku orná pôda, parcela EKN č. XXX o výmere 57 m², druh pozemku orná pôda a parcela EKN č. XXX o výmere 755 m² druh pozemku orná pôda zapísané na LV č. XXXX pre k.ú. B. patria do dedičstva po neb. R. B., nar. XX.X.XXXX, zomrelom XX.X.XXXX v podiele 17/120 a 1/12

Na pojednávaní dňa 19.4.2015 právny zástupca žalobcov požiadal o pripustenie zmeny žalobného návrhu, súčasne v prevyšujúcej časti zobral návrh späť.

Súd uznesením pripustil zmenu žalobného návrhu, tak, že tento znie: „Súd určuje, že nehnuteľnosti a to parcela EKN č. XXX o výmere 493 m², druh pozemku orná pôda, parcela EKN č. XXX o výmere 57 m², druh pozemku orná pôda a parcela EKN č. XXX o výmere 755 m² druh pozemku orná pôda zapísané na LV č. XXXX pre k.ú. B. pod B 1sú vo výške spoluvlastníckeho podielu 17/120 súčasťou dedičstva po neb. R. B., nar. XX.X.XXXX, zomrelom XX.X.XXXX a spoluvlastnícky podiel vo výške 17/120 je vo vlastníctve žalobkyne v 2. rade R. B., rod. Y.“

Právny zástupca žalobcov na pojednávaniach na podanej žalobe v znení zmeneného petitu trval, uviedol, že počas celého konania žalobcovia zotrvali na svojich návrhoch, pričom žalovaná sa najprv chcela dohodnúť, potom svoje stanovisko zmenila. Ďalej uviedol, že na podieloch po I. a D. U. netrvá. Žiada určiť len vlastnícke právo k spoluvlastníckemu podielu 17/120 v prospech žalobkyne v 2.rade a určiť, že rovnaký spoluvlastnícky podiel patrí do dedičstva po jej manželovi D. B., tieto podiely boli pred osvedčením vedené pod B 2 a B4.

Žalobkyňa v 1. rade na pojednávaniach uviedla, že niekedy v roku 1950 sa jej otec dohodol s U. U., ktorý bol bratom I. U. a R. U., že kupuje od neho pozemky a to aj podiely po I. a R.. Pozemky boli celé role, neboli vyčlenené, tieto podiely začal jej otec užívať niekedy v roku 1980, kedy si ona postavila rodinný dom a následne cez pozemok XXX prístupovú cestu. Prístupovú cestu postavili na základe ústnej dohody so žalovanou. Ohľadne užívania podielov neboli spory až do roku 2010, kedy si vnučka žalobkyne postavila rodinný dom a užíva cestu bez náhrady.

Po čiastočnom späťvzati žaloby žiadala len podiely patriace jej rodičom, t.j. žijúcej matke - žalobkyňi v 2. rade a nebohom otcovi.

Žalobkyňa v 2. rade na pojednávaní uviedla, že žalovaná si prisvojila jej podiel a podiel jej neb. manžela. Uvedené podiely nadobudli s manželom kúpou, dokonca boli zapísaní ako spoluvlastníci, v súčasnosti už vlastnícke právo k podielom nemajú. Nehnuteľnosť, ktorá je predmetom súdneho sporu bola v ich užívaní od roku 1950.

Na pojednávaní dňa 3.11.2015 právny zástupca žalovanej uviedol, že žalovaná uznáva nárok na podiel po poručiteľovi vedený na pôvodnom LV XXX pod B 4 vo výške 17/120 ako aj podiel pod B 2 vedený na žalobkyňu v 2. Rade. Na pojednávaní dňa 19.4.2016 právny zástupca žalovanej rozhodnutie vo veci ponechal na úvahe súdu, s čiastočným späťvzatím žaloby súhlasil.

Žalovaná na pojednávaniach uviedla, že podiely jednotlivých spoluvlastníkov na sporných nehnuteľnostiach si osvedčila, preto že ich užívala, zmluvu s podielovými spoluvlastníkmi nemala. Rodina žalobcov tieto podiely neužívala.

Po vrátení veci súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom predložených listinných dôkazov a pripojeného dedičského spisu Okresného súdu v Starej Ľubovni sp. zn. 1D/269/2007 na základe čoho ustálil tento skutkový stav:

Dedičské konanie po neb. D. B., nar. XX.XX.XXXX zomrelom dňa XX.XX.XXXX naposledy bytom B. č. XX (z úmrtného listu vyplýva, že ide o D. nie o R.), bolo vedené tunajším súdom pod sp. zn. 1D269/2007. Z obsahu tohto dedičského spisu - podľa Osvedčenia o dedičstve z 19.10.2007 (čl. 130 dedičského spisu) vyplýva, že predmetom dedičského konania nebol list vlastníctva č. XXXX k.ú. B., teda nehnuteľností ktoré sú predmetom súdneho sporu.

Podľa výpisu z LV č. XXXX katastrálneho územia B. ako spoluvlastníčka parcel registra „E“ číslo XXX o výmere 493 m² - orná pôda, číslo XXX o výmere 57 m² - orná pôda a číslo XXX o výmere 755 m² - orná pôda pod B1 je vedená R. V., rod. B. a jej podiel činí 1680/2160.

Spoluvlastnícky podiel nadobudla na základe Osvedčenia o vydržaní N 42/00, NZ 42/00. Týmto osvedčením nadobudla okrem iného aj spoluvlastnícky podiel vedený na LV č. XXX k.ú. B. a to pod B 1 v 5/18, pod B 2 v 17/120, pod B 3 v 1/12, pod B 4 v 17/120, pod B 5 v 1/15, pod B 6 v 1/15. Podľa osvedčenia tieto podiely trvale, nerušene a dobromyseľne užíva od roku 1970 a nadobudla ich od L. B., R. V. a R. Y..

Podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXX k.ú. B. zo dňa 2.5.2000 (pred zápisom Osvedčenia o vydržaní N 42/00, NZ 42/00) nachádzajúcom sa na č. XXX a XXX spisu, pod B 2 ako spoluvlastníčka bola vedená B. R., rod. Y., bytom B. č. XX, r.č. XXXXXX/XXX na základe RI 113/89 vlastnila podiel 17/120, pod B 4 bol vedený B. D., r.č. XXXXXX/XXXX, bytom B. XX, na základe RI 113/89 a vlastnil podiel 17/120.

Podľa Notárskej zápisnice N 86/81, NZ 113/81 z 18.3.1981 R. B., nar. X.X.XXXX a R. B., nar. XX.XX.XXXX nadobudli spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam okrem iného aj zapísaných v pkn. K.ú. B., v zápisnic č. XX, mpč. XXXX od R. L. a R. B., rod. U. (čl. 17spisu). Registrovaná dňa 13.5.1981 pod RI 113/81.

Podľa identifikácie predloženej Správou katastra v Starej Ľubovni (čl. 67 spisu) parcelám registra „E“ zapísaných na LV XXXX číslo . XXX a XXX zodpovedá časť mpč. parcely XXXX vedenej v pozemnoknižnej zápisnici vložka č. XX a parcele registra „E“ č. XXX mpč. parcela XXXX vedenej v rovnakej pozemnoknižnej zápisnici teda č. XX.

Na základe takto ustáleného skutkového stavu súd právne uzatvára:

Podľa § 226 O.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Podľa Čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Dedenie sa zaručuje.

Podľa § 80 písm. c/ O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Podľa § 2 ods. 1 Obč. zák. občianskoprávne vzťahy vznikajú z právnych úkonov alebo iných skutočností, s ktorými zákon vznik týchto vzťahov spája.

Podľa § 460 Obč. zák. dedičstvo sa nadobúda smrťou poručiteľa.

Podľa § 132 ods. 1 Obč. zák. vlastníctvo veci možno nadobudnúť kúpnu, darovacou alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom.

Podľa § 134 ods. 1 Obč. zák. oprávnený držiteľ sa stáva vlastníkom veci, ak ju má nepretržite v držbe po dobu troch rokov, ak ide o hnutelnosť, a po dobu desať rokov, ak ide o nehnuteľnosť.

Podľa § 129 ods. 1 Obč. zák. držiteľom je ten, kto s vecou nakladá ako s vlastnou alebo kto vykonáva právo pre seba.

Podľa § 130 ods. 1 Obč. zák. ak je držiteľ so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný o tom, že mu vec alebo právo patrí, je držiteľom oprávneným. Pri pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená.

Podľa § 868 Obč. zák. pokiaľ ďalej nie je uvedené inak, spravujú sa ustanoveniami tohto zákona aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. januárom 1992, vznik týchto právnych vzťahov, ako aj nároky z nich vzniknuté pred 1. januárom 1992 sa však posudzujú podľa doterajších predpisov.

Podľa § 872 ods. 6 Obč. zák. ak ide o vydržanie vlastníckeho práva k pozemku podľa tohto zákona, kde na základe doterajších predpisov bolo možné nadobudnúť len právo na uzavretie dohody o osobnom užívaní pozemkov, môže si oprávnená osoba započítať čas, po ktorý jej právny predchodca mal pozemok nepretržite v držbe aj pred účinnosťou tohto zákona.

Podľa § 96 ods. 1 O.s.p. navrhovateľ môže vziať za konania späť návrh na jeho začatie, a to sčasti alebo celkom. Ak je návrh vzatý späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je návrh vzatý späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví.

.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia súd konanie nezastaví, ak odporca so späťvzatím návrhu z vážnych dôvodov nesúhlasí; v takom prípade súd po právoplatnosti uznesenia pokračuje v konaní.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia nesúhlas odporcu so späťvzatím návrhu nie je účinný, ak dôjde k späťvzatiu návrhu skôr, než sa začalo pojednávanie, alebo ak ide o späťvzatie návrhu na rozvod, neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Právne posúdenie veci:

Predmetom konania je určenie, že nehnuteľnosť a to parcely registra E číslo XXX o výmere 493 m², druh pozemku orná pôda, parcela číslo XXX o výmere 57 m², druh pozemku orná pôda a číslo č. XXX o výmere 755 m² druh pozemku orná pôda zapísané na LV č. XXXX pre k.ú. B. pod B 1 sú vo výške spoluvlastníckeho podielu 17/120 súčasťou dedičstva po neb. R. B., nar. XX.X.XXXX, zomrelom XX.X.XXXX a spoluvlastnícky podiel vo výške 17/120 je vo vlastníctve žalobkyne v 2. rade R. B., rod. Y..

V zmysle citovaného ustanovenia § 80 písm. c/ O.s.p. možno uplatniť pozitívne alebo negatívne určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je. Žalobcu zaťažuje dôkazné bremeno spočívajúce v povinnosti preukázať, že na určení právneho vzťahu alebo práva v čase rozhodovania súdu má naliehavý právny záujem. Tento záujem bude spravidla daný v prípade, ak sa nemožno domáhať priamo plnenia a ak by právne postavenie žalobcu bez takéhoto určenia bolo neisté.

Žalobcovia ako páni sporu (dominus litis) príslušnou žalobou zároveň určili medze, v rámci ktorých súd mal poskytnúť ochranu ich právam a právom chráneným záujmom.

Súd sa mal za to, že všetci žalobcovia majú naliehavý právny záujem na určení, že vec patrí do dedičstva po ich právnom predchodcovi a žalovaná v 2. rade na určení, že je podielovou spoluvlastníčkou cestou súdu, pretože ich právne postavenie čo sa týka dotknutých nehnuteľností, ktoré

sú predmetom konania, je bez určenia súdu neisté a túto neistotu možno odstrániť jedine rozhodnutím súdu, nakoľko v evidencii nehnuteľností ako podielový spoluvlastník je vedená iná osoba. Rozhodnutie súdu je spôsobilým podkladom pre zápis vlastníckeho práva v prospech právneho predchodcu žalobcov a žalobkyne v 2. rade v katastri nehnuteľností, ktorým postupom by došlo k odstráneniu stavu právnej neistoty žalobcov a tým je nepochybne daný naliehavý právny záujem na určení, ktorého sa žalobcovia domáhajú touto žalobou.

Vzhľadom na predmet konania súd musel riešiť otázku či poručiteľ - D. B. bol v čase smrti spoluvlastníkom 17/120 nehnuteľností, t.j. parciel KN-E č. XXX, XXX a XXX, keďže je to nevyhnutným predpokladom vyhovieť žalobnému návrhu a to vzhľadom na skutočnosť, že do zápis osvedčenia o vydržaní žalovanou bol v katastri nehnuteľností evidovaný ako spoluvlastník. Rovnakou otázkou sa musel súd zaoberať aj vo vzťahu k žijúcej jeho manželke - žalobkyne v 2. rade.

Žalovaná spoluvlastnícke podiely žalobkyne v 2. rade a jej manžela - neb. D. B. nadobudla na základe Notárskej zápisnice N 42/00, NZ 42/00 zo dňa 24.2.2000 a to Osvedčením vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva, kde vyhlásila, že neformálnou darovacou zmluvou nadobudla podiely od L. B., R. V. a R. Y.. V tom čase už ako spoluvlastníci boli v katastri nehnuteľností (LV XXX k.ú. B.) zapísaní žalobkyňa v 2. rade pod B v podiele 17/120 a jej manžel D. B. pod B4 v podiele 17/120.

Vlastnícke právo k veci možno v zmysle platných právnych predpisov nadobudnúť viacerými spôsobmi, a to kúpou, darom, alebo inou zmluvou, dedením, rozhodnutím štátneho orgánu alebo na základe iných skutočností ustanovených zákonom. Ustanovenie § 132 Občianskeho zákonníka predstavuje všeobecné ustanovenie o nadobúdaní subjektívneho vlastníckeho práva jednotlivými spôsobmi. Vlastnícke právo sa nadobúda buď od skoršieho vlastníka prevodom alebo prechodom, kde ide o nadobudnutie odvodené (derivatívne), alebo sa nadobúda pôvodným (originálnym) spôsobom k novo vzniknutej veci, ktorá doteraz nikomu nepatrila. Pri pôvodnom nadobúdaní vlastníckeho práva sa rozlišuje nadobúdanie: a) medzi živými a to na základe zmluvy, rozhodnutia štátneho orgánu alebo iných skutočností ustanovených zákonom, najmä vydržaním (§ 134 OZ), spracovaním cudzej veci (§ 135b OZ), nálezom (§ 135 OZ), prírastkami (§ 135a) a b) pre prípad smrti a to dedením (§ 460 a nasl. OZ).

Vydržanie je osobitný originálny spôsob nadobudnutia vlastníctva, ku ktorému dochádza v prípade splnenia zákonom určených podmienok priamo zo zákona; nevyžaduje sa ktorému dochádza v prípade splnenia zákonom určených podmienok priamo zo zákona; nevyžaduje sa k tomu rozhodnutie štátneho orgánu. K tomu, aby bolo možné nadobudnúť vlastnícke právo vydržaním musia byť splnené súčasne tieto zákonné predpoklady: a) nadobúdateľ je oprávneným držiteľom veci po celú vydržaciú dobu, b) nepretržitosť vydržacej doby, ktorou je neprerušovaný stav užívania predmetu vydržania počas zákonom ustanovenej doby, c) spôsobilý predmet vydržania. Predpokladom vydržania je skutočnosť, že držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec alebo právo patrí. Posúdenie toho, či držiteľ je so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu vec patrí, nemôže vychádzať len z posúdenia subjektívnych predstáv držiteľa. Dobromyseľnosť držiteľa musí byť posudzovaná aj z hľadiska, či držiteľ pri zachovaní náležitej opatrnosti, ktorú možno s prihliadnutím na okolnosti konkrétneho prípadu na každom subjekte požadovať, mal alebo mohol mať pochybnosti, že užíva nehnuteľnosti, ktorých vlastníctvo nenadobudol. Oprávnená držba sa nemusí nevyhnutne opierať o existujúci právny dôvod, stačí ak tu bol i domnelý právny dôvod (titulus putativus), teda ide o to, aby držiteľ bol so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, že mu taký právny titul svedčí. Pri posudzovaní oprávnenosti držby treba vychádzať zo zásady, že jej predpokladom je presvedčenie nadobúdateľa, že nekoná bezprávne, ak si určitú vec prisvojuje. Ide o psychický stav, o jeho vnútorné presvedčenie, ktoré sa prejavuje aj navonok a z ktorého možno vyvodiť, že sa dôvodne považuje za vlastníka veci. Medzi základné okolnosti, ktoré budú svedčiť o oprávnenosti držby veci patrí aj okolnosť, ako vec nadobudol - či mu svedčí nejaký oprávnený nadobúdacie titul. Subjektívny pocit držiteľa nemôže byť sám osebe podkladom pre vydržanie, ak nie je tento pocit vyvolaný okolnosťami objektívne nasvedčujúcimi oprávnenosti držby práva. Na rozdiel od preukazovania vlastníctva nebude spravidla treba, aby vydržiteľ preukazoval platný právny dôvod nadobudnutia vlastníctva, ktorý môže byť základom pre zápis vlastníckeho práva do príslušného katastra nehnuteľností, ale postačí existencia takéhoto nadobúdacieho titulu (aj putatívneho), ktorý jeho vnútorné presvedčenie, že sa stal vlastníkom veci, dostatočne opodstatňuje (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5 Cdo 260/2008 zo dňa 10. decembra 2008).

Vzhľadom na vyššie uvedené súd má za to, že žalobcovia na ktorých je dôkazné bremeno, preukázali, že ich právny predchodca D. B., a žalobkyňa v 2. rade R. B. boli na základe osvedčenia žalovanej zbavení svojich spoluvlastníckych podielov bez toho aby zo strany žalovanej boli splnené podmienky pre nadobudnutie uvedených spoluvlastníckych podielov vydržaním.

Listinou na základe ktorej žalovaná nadobudla podiel žalobkyne v 2. rade o veľkosti 17/120 a podiel jej nebohého manžela o veľkosti 17/120 bola Notárska zápisnica N 42/00, NZ 42/00 Osvedčenie vyhlásenia o vydržaní vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam podľa §-u 63 zák. č. 323/1992 Zb. zo dňa 24.2.2000 v ktorom vyhlásila, že podiely nadobudla neformálnou darovacou a užíva ich od roku 1970.

Listina bola spísaná dňa 24.2.2000 v tom čase k sporným nehnuteľnostiam ako podieloví spoluvlastníci boli vedení žalobkyňa v 2. rade a jej manžel vtedy žijúci D. B.. K osvedčeniu žalovaná nepredložila vyjadrenie vtedy žijúcich spoluvlastníkov (žalobkyne v 2. rade a jej manžela), pred súdom sama uviedla, že zmluvy na podiely, ktoré si osvedčila nemá. Žalovaná nemala právny titul na nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním k podielom vo vlastníctve žalobkyne v 2. rade a jej vtedy žijúceho manžela a teda nemohla vstúpiť do oprávnenej držby.

K základným ľudským právam podľa Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd ako aj podľa Ústavy SR patrí právo, že nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. V danom prípade majetku (spoluvlastníckych podielov k vyššie špecifikovaným nehnuteľnostiam) boli zabavení žalobkyňa v 2. rade a jej už nebohý manžel v rozpore so základným ľudským právom, že nikoho nemožno zbaviť jeho majetku, k zbaveniu ich spoluvlastníckych podielov došlo nie vo verejnom záujme a v rozpore s podmienkami stanovenými zákonom či medzinárodnou zmluvou. Z uvedených dôvodov súd žalobe vyhovel a určil, že žalovaná v 2. rade je podielovou spoluvlastníčkou sporných nehnuteľností v podiele 17/120 a že rovnaký podiel patrí do dedičstva po neb. jej manželovi D. B..

Pokiaľ ide o meno poručiťľa D. či R. súd poukazuje na rozpory, keď ho žalobcovia označili ako R., rovnakým menom je označený v sobášnom liste žalobkyne v I. rade (čl. 14 spisu) v Notárskej zápisnici N 86/81 (čl. 14 spisu) v svojom sobášnom liste (čl. 32) naproti tomu v LV č. XXX ako aj v dedičskom konaní je označený menom D.. O tom, že ide o totožnú osobu svedčí rovnaký dátum narodenia a rodné číslo, ktoré sú v jednotlivých listinách uvádzané. Vzhľadom na skutočnosť, že poručiťľ bol v dedičskom konaní - v úmrtnom liste a na LV č. XXX označený menom D., súd ho týmto menom označil vo výrokovej časti rozhodnutia.

Vzhľadom na uvedené súd prvým výrokom určil, že do dedičstva po neb. manželovi žalovanej v 2. rade a otcovi žalobcov v 1., 3. a 4. rade D. B. patrí spoluvlastnícky podiel 17/120 sporných nehnuteľností, keďže v čase smrti bol ich spoluvlastníkom.

Druhým výrokom súd určil, že žalobkyňa v 2. rade je podielovou spoluvlastníčkou v podiele 17/120 sporných nehnuteľností.

Tretím výrokom súd v prevyšujúcej časti konanie zastavil, keďže žalobcovia v tejto časti zobrali návrh späť s čím žalovaná súhlasila.

O trovách konania vo veci samej súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. teda podľa zásady úspechu, tak že úspešný účastník má právo na náhradu trov konania účelne vynaložených na uplatnenie a bránenie práva od neúspešného účastníka. V zmysle tohto zákonného ustanovenia právo na náhradu trov konania v časti v ktorej bolo žalobe vyhovené patrí žalobcovi.

O trovách konania súd v časti v ktorej bolo konanie zastavené rozhodol podľa § 146 ods. 2 prvá veta O.s.p. v zmysle ktorej ak niektorý z účastníkov zavinil, že konanie sa muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy.

Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorej zmyslom je, že úspešný účastník má voči neúspešnému účastníkovi právo na náhradu trov účelne vynaložených na uplatnenie alebo bránenie svojho práva. Zásada úspechu je doplnená zásadou zavinenia v zmysle § 146 ods. 2 O.s.p.. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania, ktoré by pri jeho riadnom priebehu nevznikli, uložená rozhodnutím súdu tomu, kto ich vznik zavinil. K zastaveniu konania môže dôjsť z rôznych procesných dôvodov (napríklad pre nezaplatenie súdneho poplatku,

pre nedostatok podmienok konania, z dôvodu späťvzatia návrhu alebo žaloby a pod.). Pri zastavení sporového konania je potom pre vyriešenie otázky náhrady nákladov konania kľúčové zistenie, či, a pokiaľ áno, ktorý z účastníkov z procesného hľadiska zastavenie konania zaviniť.

V danom prípade návrh bol vzatý čiastočne späť žalobcami bez bližšieho odôvodnenia.

Súdna prax sa ustálila v tom, že účastník späťvzatím návrhu (ak nejde o späťvzatie pre správanie druhej strany) a následným zastavením konania zaviniť zastavenie konania. Vychádzajúc z tohto názoru žalobcovia zaviniť zastavenie konania, teda sú povinný nahradiť žalovanej trovy konania. Čo de facto možno považovať za ich neúspech v konaní.

Vzhľadom na uvedené, keďže účastníci mali v konaní pomerný úspech súd vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia tohto rozsudku na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3), t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, musí byť podpísané a datované, uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ustanovenia § 205a ods. 1 O.s.p., skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

- a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
- b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
- c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,
- d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Ustanovenie § 205a ods. 1 O.s.p. sa nepoužije v konaniach podľa § 120 ods. 2 O.s.p.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z. z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).